

Efikasna zaštita biljaka voćnih vrsta u maju

Автор(и): Растителна защита ; доц. д-р Недялка Палагачева, Аграрен университет в Пловдив; гл.ас. д-р Павлин Василев, Аграрен университет в Пловдив

Дата: 02.05.2023 *Брой:* 5/2023

Početakom maja, razvoj ratarskih useva će se odvijati pri temperaturama ispod normale i uz prisustvo dobrih rezervi vlage u zemljištu, kao rezultat iznadprosečnih padavina u aprilu.

Česte padavine u maju stvoriće uslove za povećanje inokulumskog pritiska brojnih gljivičnih oboljenja: kod pšenice – rđe (smeđa, žuta) i fuzariozom klasa; peronosporozama kod povrtarskih kultura i vinove loze; plamenjačom i rupičavošću listova kod koštičavog voća, strupavošću kod jabučastog voća, itd. Tokom meseca, povoljniji uslovi za izvođenje tretmana zaštite biljaka nastupiće u drugoj polovini prve dekade, sredinom i krajem druge dekade, te tokom poslednjih dana meseca.

Za maj se prognozira povećana verovatnoća pojave grada. U slučaju delimične štete od grada, preporučljivo je tretirati oštećene useve pri prvoj prilici sa fungicidima na bazi bakra kako bi se ubrzalo zatvaranje rana i smanjio rizik od sekundarnih infekcija.

Strupavost jabuke

Kod jabuke se obično izvode dva tretmana protiv strupavosti i pepelnice. Preporučuju se sledeći: Bellis – 80 g/da, Sulgran – 750 g/da i Kumulus – 600–900 g/da protiv pepelnice, i Chorus 50 WG – 0,03%, Difcor 250 EC – 15 ml/da, Coprattion Duo – 300 g/da, Scab – 300 ml/da i Captan 80 WG – 150–180 g/da protiv strupavosti. **Za istovremenu kontrolu obe bolesti, pogodni su sledeći:** Flint Max 75WG – 0,02%, Score 250 EC – 0,02%, Luna Experience – 20–75 ml/da, Thiovit Jet 80WG – 600 g/da, Reviona – 200 ml/da.

Sortive otporne na strupavost – Prima, COOP-10, Frolina, Liberty, Jonafree, Jonathan, Pioneer, Macfree, Pilot, Topaz, Novamak, Sava, Rubinola, itd., tretiraju se samo protiv pepelnice.

Pri visokim temperaturama ne treba koristiti fungicide koji sadrže sumpor, jer mogu izazvati opekotine kod nekih sorti.

U ovom periodu mora se izvršiti zeleno rezidba radi uklanjanja izdanaka zaraženih pepelnicom.

Kod kruške, tretmani su usmereni na suzbijanje strupavosti i pegavosti listova (bele i smeđe). Koristi se jedan od sledećih fungicida: Difcor 250 EC – 15 ml/da, Luna Experience – 20–75 ml/da, Captan 80 WG – 150–180 g/da, Thiovit Jet 80WG – 600 g/da.

Dunju se tretira protiv monilioze. Efikasni fungicidi su: Chorus 50 WP – 0,03%, Luna Experience – 20–75 ml/da, Difcor 250 EC – 20 ml/da, Topsin.

Plamenjača kod jabučastog voća

U maju, u većini voćarskih regiona (pod povoljnim uslovima), simptomi plamenjače kod jabučastog voća se pojavljuju u velikim razmerama. To je ozbiljan problem kod kruške, dunje i jabuke. Da bi se šteta ograničila, vrši se rezidba za uklanjanje zaraženih grana i izdanaka (sečenje 30–40 cm ispod mesta infekcije), nakon čega se rane premazuju uljanom bojom u koju se dodaju proizvodi na bazi bakra. Alati za rezidbu se dezinficiraju nakon svakog reza denaturisanim alkoholom ili u izbeljivaču razblaženom vodom u odnosu 1:10. Pored rezidbe, za zaštitu stabala od infekcije, vrši se tretman sa Bordo smešom – 375–500 g/da ili Serenade – 400–800 ml/da.

Pod povoljnim uslovima za razvoj bolesti – osetljive sorte, hladno i vlažno vreme, kao i prisustvo inokuluma iz prethodne godine – izvode se preventivni tretmani u razmacima od 5–7 dana.

Cilindrosporiora (bela rđa)

Trešnju i višnju se tretira dva puta protiv cilindrosporioze (bele rđe) i monilioze. Efikasni fungicidi protiv cilindrosporioze su: Signum WG – 30 g/da, Score 250 EC – 0,03%, Syllit 40 SC – 0,15%, Delan 700 WDG – 0,05% i Flint Max WG – 30 g/da.

U slučaju čestih pljuskova tokom perioda zrenja i uz prisustvo jake infekcije moniliozom, neophodan je jedan ili dva tretmana protiv nje sa: Signum WG – 30 g/da, Chorus 50 WG – 0,045%, Prolectus 50 WG – 80 g/da, Switch 62.5 WG – 72 g/da i Luna Experience – 50 ml/da. Fungicid Signum WG je takođe efikasan protiv cilindrosporioze; stoga se preporučuje za istovremenu kontrolu obe bolesti pri drugom postcvetnom tretmanu kod trešnje i višnje.

Veoma je važno poštovati rok čekanja pri poslednjem tretmanu protiv monilioze.

Monilioza trešnje

U maju je takođe neophodno preduzeti mere protiv pucanja plodova trešnje, što je razlog za napad patogena truleži. Podaci iz različitih zemalja gde je pucanje problem pokazuju da tretman sa CaCl_2 smanjuje procenat popucalih plodova. *Obično se preporučuje izvođenje tri tretmana sa 0,5% CaCl_2 tokom perioda zrenja plodova. Takođe se preporučuju folijarna đubriva koja sadrže kalcijum.*

Izvode se tri do četiri tretmana, pri čemu se prvi izvodi oko 8 nedelja pre berbe.

U brojnim evropskim zemljama i u SAD, tretman protiv pucanja se takođe izvodi sa:

RainGard – ovaj proizvod sadrži masne kiseline, biljne estere, emulgatore i vodu. Prilikom primene, formira film na pokožici ploda koji deluje kao barijera za prodor kišnice i tako sprečava pucanje. Preporučuju se četiri do pet tretmana, pri čemu se prvi izvodi u fazi "promene boje" ploda ili kada postanu slamnato žuti, a ostali u razmacima od 7–10 dana. Utvrđeno je da ovaj proizvod smanjuje pucanje za 50%.

SureSeal – kopolimer stearinske kiseline, celuloze i kalcijuma, koji formira biofilm na plodovima trešnje i štiti ih od pucanja. Preporučuju se dva tretmana – 4 i 2 nedelje pre berbe.

Kod šljive, u ovom periodu se izvodi tretman protiv monilioze sa fungicidima: Difcor 250 EC – 20 ml/da, Captan 80 WG – 150–180 g/da, Chorus 50 WG – 0,045%, Geoxe – 40–60 g/da. Protiv rđe je odobren Signum WG – 45 g/da, koji je takođe efikasan protiv monilioze.

Rupičavost listova breskve

Kod breskve, tretmani su usmereni na suzbijanje pepelnice, rupičavosti listova i monilioze. Za pepelnicu se koristi jedan od sledećih fungicida: Score 250 EC – 0,02%, Luna Experience – 50 ml/da, Topaz 100 EC – 0,03%, Thiovit Jet 80WG – 600 g/da. Za kontrolu monilioze, tretman se izvodi sa Delan 700 WDG – 0,05%, Chorus 50 WG – 0,045% ili Luna Experience – 63–75 ml/da.

Zasadi kajsije se tretiraju protiv monilioze i gnomonioze. Za moniliozu se koristi jedan od sledećih fungicida: Difcor 250 SC – 20 ml/da, Captan 80 WG – 150–180 g/da, Chorus 50 WG – 0,045%, Delan 700 WDG – 0,05%, Luna Experience – 63–75 ml/da, Signum – 60–75 g/da, od kojih su Delan 700 WDG i Signum takođe efikasni protiv gnomonioze.

Kod maline, tretmani su usmereni na suzbijanje didimele, antraknoze, leptosferioze i sive plesni. Koristi se jedan od sledećih fungicida: Dithane M 45 – 0,2%, Kocide 200 WG – 0,12%, Funguran OH 50 WP – 0,15% i

CuproXat Gold M – 0,15%.

Zasadi jagode se u maju tretiraju protiv sive plesni i pepelnice. Za sivu plesan koristi se jedan od sledećih fungicida: Avalon – 200 ml/da, Switch 62.5WG – 100 g/da, Signum WG – 75 g/da, Captan – 150 g/da, Prolectus 50 WG – 80–120 g/da, Luna Sensation – 60–80 ml/da, Taegro – 18.5–37 g/da. Za zaštitu jagode od pepelnice, tretman se izvodi sa jednim od odobrenih fungicida: Cidely Top DC – 100 ml/da, Ortiva Top SC – 100 ml/da, Thiovit Jet 80WG – 500 g/da, Topaz EC – 50 ml/da. Cidely Top DC – 100 ml/da i Bordo smeša – 375–500 g/da su efikasni protiv bele pegavosti listova.

ŠTETOČINE

Lisne vaši

Lisne vaši

Lisne vaši nastavljaju svoju štetnu aktivnost. One sišu